

Eläinten käyttö tieteellisiin tai opetustarkoituksiin: Toiminnan ohjaus ja valvonta Suomessa 2024

Toiminnanharjoittajat ja laitokset	
Toiminnanharjoittajia yht.	41
Kasvattajia-käyttäjiä	13
Käyttäjiä	28
Laitoksia	97
Valvontasuunnitelman perusteella tarkastettavat laitokset	
1-2 kertaa vuodessa (kohonnut riski)	13
Kerran 2-3 vuoden aikana	84
Satunnainen	0
Vuonna 2024	
Tarkastettu laitoksia	42 kpl
Tarkastuskäyntien määrä (mukana uusinnat) / Ennalta ilmoittamattomien määrä	42/5
A-luokan puutteita (toimijoiden määrä/ laitosten määrä /puutteiden määrä) Toimenpide: suullinen tai kirjallinen ohje	2/3/3
B-luokan puutteita (toimijoiden määrä/ laitosten määrä /puutteiden määrä) Toimenpiteet: korjausmääräys, jonka noudattaminen valvottu uusintatarkastuksella tai saamalla puuttuneet asiakirjat	0/0/0
C-luokan puutteita (toimijoiden määrä/ laitosten määrä /puutteiden määrä)	1/1/1

Toimenpiteet: selvityspyyntö toimintaedellytysten täyttämistä	
D-luokan puutteita	0/0/0
Toimintaluvan peruutuksia	0
Hankeluvan peruutuksia	0
Muut seuraamukset	0
Ohjaustoiminta:	
Ohjausta ja neuvontaa on toteutettu toimintalupien ja tarkastusten yhteydessä, yhteenottojen yhteydessä sekä koulutustilaisuuksissa.	

Ohjauksen ja valvonnan vaikuttavuus ja kehittäminen:

Tarkastuksella todettujen puutteiden määrä on vuosien mittaan vähentynyt ja pysyi edelleen hyvin vähäisenä. Täysin kunnossa olevia tai vähäistä ohjausta tarvitsevia laitoksia oli 95 % tarkastetuista (100 % vuonna 2023, 98 % vuonna 2022 ja 88 % vuonna 2021). Hyvä ja pysyvä yleistilanne mahdollistaa valvonnan kohdentamista laitoksiin, jotka sitä tarvitsevat. Tarkastusten lisäksi valvontaa voidaan toteuttaa myös kartoittamalla joitain toimintoja keskitetysti. Vuoden aikana tätä aloitettiin kartoittamalla hyvinvointiryhmien toimintaa.

Vuosi	Vähäiset puutteet (A-luokka, %:a tarkastetuista laitoksista)	Kohtalaiset puutteet (B-luokka, %:a tarkastetuista laitoksista)	Vakavat puutteet (C-luokka, %:a tarkastetuista laitoksista)
2013-2014	28	17	6
2015	30	41	3
2016	12	24	0
2017	6	17	2

2018	8	18	0
2019	14	20	0
2020 (COVID-19-pandemia)	1 laitos/12 tarkastusta	1 laitos/12 tarkastusta	0
2021	15	10	2
2022	15	0	4
2023	9	0	0
2024	7	0	2

Havaitut puutteet 2024

A: Ohjaus ja vähäiset huomautukset

- ei aihetta jatkotutkimuksiin;
- epäkohtia ei kiistetä;
- ei näyttöä yrityksistä harhauttaa viranomaista;
- ei vaikutusta eläinten hyvinvointiin
- ongelma korjattavissa saman tien tai lyhyessä ajassa.

Tyypillisesti luokan A epäkohdat eivät aiheuta haittaa eläimille ja ne korjataan saman tien. Ne eivät edellytä tarkastuksen yhteydessä annetun ohjauksen lisäksi jatkotoimia valvontaviranomaiselta.

Yhteensä 3 merkintää 2 toiminnanharjoittajan 3 laitoksella

- Ohjattu kiinnittämään huomiota nimettyjen eläinlääkäreiden käyntitiheyteen, koska laitos on suuri.
- Ohjattu kirjaamaan eläinlääkärikäyntien päivämäärät.
- Ohjattu kiinnittämään huomiota vesiviljelylaitoksen tuloveden laatuun.

B: Määräykset tai kiellot

- eläinten hyvinvointiin liittyvä epäkohta, joka ei kuitenkaan aiheuta vältettävissä olevaa tai tarpeetonta kipua, kärsimystä tai muuta pitkäkestoista haittaa;
- puutteet eläinten pitopaikoissa;
- voimassa olevien säädösten selkeää rikkominen;
- lupaehtojen rikkominen hankkeissa;

- toiminnanharjoittamisluvan ehtojen rikkominen;
- epäkohtia ei kiistetä;
- valvontaviranomaisen määräyksinä tai kieltoina antamia korjaavia toimenpiteitä ei kiistetä;
- ei aihetta syyteharkintaan, pätevyyden tai luvan uudelleenarviointiin tai luvan peruuttamiseen;
- korjaaminen vaatii aikaa ja jatkotoimia;
- ohjauksesta huolimatta jatkunut tai uusiutunut A-luokan epäkohta.
- valvontaviranomainen antaa kiellon tai määräyksen epäkohdan korjaamiseksi

Havaituista B-vakavuusluokan epäkohdista ESAVI voi käynnistää lisäksi huomautus- tai varoitusmenettelyn epäkohdasta vastuussa oleville. Tarvittaessa uusintatarkastuksella varmistetaan, että annettuja määräyksiä tai kieltoja noudatetaan. Määräysten ja kieltojen tehostamiseksi ESAVI voi käyttää lain 50 §:n mukaista teettämishuonon tai uhkasakkomenettelyä.

Yhteensä 0 merkintää 0 toiminnanharjoittajan 0 laitoksella:

Puutteita ei havaittu.

C: Luvan peruuttamisen harkintaa vaativat puutteet

- vakava eläinten hyvinvointiin liittyvä epäkohta, joka aiheuttaa vältettävissä olevaa tai tarpeetonta kipua, kärsimystä tai muuta pitkäkestoista haittaa;
- toiminnanharjoittamisluvan vakava rikkominen;
- hankeluvan vakava rikkominen;
- uusiutumisen riski;
- havaittujen epäkohtien kiistäminen;
- näyttöä epärehellisyydestä tai vastuun välttelystä;
- luvan epääminen perusteltua;
- syyteharkinnalle ei edellytyksiä;
- alempien vakavuusluokkien epäkohtien jatkuminen tai uudelleen ilmaantuminen aiemmista määräyksistä tai kielloista huolimatta.

Havaituista C-luokan epäkohdista ESAVI voi käynnistää lain 48 §:n mukaisesti hankeluvan tai 49 §:n mukaisesti toimintaluvan peruuttamismenettelyn.

Yhteensä 1 merkintää 1 toiminnanharjoittajan 1 laitoksella:

- Nimetyn eläinlääkärin käynnejä ei kolmeen vuoteen
- Asia ratkaistu saatujen selvitysten perusteella.

D: Syyteharkintaan johtavat puutteet

- vakava eläinten hyvinvointiin liittyvä epäkohta, joka aiheuttaa vältettävissä olevaa tai tarpeetonta kipua, kärsimystä tai muuta pitkäkestoista haittaa;

- hanke- tai toiminnanharjoittamislupien hakematta jättäminen tai vakava rikkominen;
- vakavia rikkomuksia, jotka edellyttävät syyteharkintaa;
- toistuva tai jatkuva C-luokan epäkohta.

ESAVI tekee D-luokan epäkohdista aina tutkintapyynnön poliisille. Mikäli muutoin tarkastuksen perusteella on syytä epäillä, että lain 51 § mukainen harkinta on syytä tehdä, ESAVI tekee epäkohdista tutkintapyynnön poliisille.

Ei todettu D-luokan epäkohtia.